

Stina Krooks

S T I F T E L S E

Palkitsemisperusteet

Näyttämötaide – teatteri

Kunniapalkinto

Cris af Enehielm – 16 000 euroa

Cris af Enehielm on harvinaisen laaja-alainen ja tinkimätön monitoimitaiteilija, joka on toiminut näyttelijänä, ohjaajana, performanssitaitelijana, laulajana, kuvataiteilijana, lavastajana, pukusuunnittelijana, kouluttajana ja opettajana. Vapaassa taidekoulussa ja Teatterikorkeakoulussa opiskellut af Enehielm on ollut kymmenien vuosien ajan vahva ja innovatiivinen voima suomenruotsalaisella näyttämötaidekentällä.

1980-luvulla af Enehielm osallistui Suomen kulttuurielämän uudistamiseen työskennellessään kokeellisissa performanssi- ja musiikkiryhmissä, kuten *Homo\$, Jack Hellen Brut, Särjen Ääni, Joan Bennet Museo* ja *Transistors*, jotka haastoivat vakiintuneet normit ja laajensivat esittävän taiteen rajoja. Samanaikaisesti af Enehielm on luonut mittavan uran näyttelijänä ja näyttämötaiteilijana suomenruotsalaisissa laitosteattereissa, joissa hänen taiteellinen uteliaisuutensa ja tinkimätön ilmaisunsa ovat jättäneet selkeän kädenjäljen.

Taideyliopiston Teatterikorkeakoulun lehtorina Cris af Enehielmillä on ollut ratkaiseva merkitys kokonaiselle ruotsinkielisten näyttelijöiden sukupolvelle. Hän on kannustanut opiskelijoita näkemään itsensä itsenäisinä esiintyvinä taiteilijoina ja kehittämään omaa taiteellista kieltään. Näin hän on edistänyt avoimempaa ja monitahoisempaa näyttämötaidekenttää. Viime vuosina hän on jatkanut taiteellista työtään *Chekhov Machine* -kollektiivissa, jossa hän on luonut tilaa sekä uusien että vakiintuneiden äänten kohtaamiselle kokeellisissa näyttämöprosesseissa.

Cris af Enehielm on sinnikkyydellään, uteliaisuudellaan ja tarttuvalla innostuksellaan raivannut tietä uudensuomalaiselle ilmaisulle suomenruotsalaisen näyttämötaiteen saralla. Hänen taiteensa on osoitus siitä, että rohkeus, leikkisyys ja taiteellinen tinkimättömyys voivat käydä käsi kädessä – ja että näyttämötaide voi parhaiten, kun se uskaltaa rikkoa omia rajojaan. Näyttämötaiteen kunniapalkinto myönnetään Cris af Enehielmille elämäntyöstä, joka on merkittävästi rikastuttanut ja uudistanut suomenruotsalaista näyttämötaidekenttää.

Stipendit

Karolina Ginman – 8 000 euroa

Karolina Ginman saa stipendin tunnustukseksi pitkäaikaisesta ja taiteellisesti syvällisestä työstään tanssitaiteilijana, koreografina ja pedagogina. Hän on vuodesta 2008 lähtien työskennellyt laaja-alaisesti Suomen ja Euroopan näyttämötaidekentällä ja kehittänyt johdonmukaista ja persoonallista taiteellista ilmaisua.

Työssään Ginman tutkii kehon runollisia ja assosiativisia mahdollisuuksia sekä yhdistää tarkan fyysisen suorituksen konseptuaaliseen tarkkanäköisyyteen. Hänen töistään, kuten *Ex Ruina Floreat* (2025), *Gräns/Hermes* (2022), *Fluvial* (2022) ja *A Human Ensemble* (2020), nousee esiin taiteilija, joka tutkii tinkimättömästi liikettä, tilaa ja inhimillistä läsnäoloa. Ginmanin esityksiä kannattelee selkeä taiteellinen suunta ja halu luoda syvällisiä esiintymiskokemuksia.

Monitaiteellisen yhteistyön ja osallistujapohjaisten projektien kautta Carolina Ginman osallistuu aktiivisesti myös tietämyksen kehittämiseen ja vuoropuheluun näyttämötaidekentällä. Työssään hän käy jatkuvaa vuoropuhelua psykoanalyttisen teorian ja taiteellisen tutkimuksen kanssa, ja kaikkea kannattelee

tarkkanäköinen yhteiskunnallinen tietoisuus. Näyttämötaiteilijana Ginman avaa uusia näkökulmia ja kehittää omalta osaltaan suomenruotsalaista näyttämötaidetta syvällisempään ja pohdiskelemaan suuntaan.

Noona Leppinen – 8 000 euroa

Noona Leppinen saa stipendin tunnustukseksi pitkäaikaisesta ja määrätietoisesta työstään Svenska Teaternissa draamakasvatuksen, yleisötyön ja esteettömyyden parissa. Hän on vuodesta 2010 lähtien kehittänyt teatterin suhdetta yleisöön ammattitaitoisesti ja innokkaasti sekä pyrkinyt tekemään näyttämötaiteesta osallistavampaa ja helpommin saavutettavaa.

Yhdistämällä strategisen ajattelun käytännön toteutukseen Leppinen on auttanut vakiinnuttamaan uusia yleisötyön menetelmiä, joiden avulla taiteelliset prosessit integroidaan teatterin arkeen. Hänen työhönsä sisältyy niin näytelmien esittelyjä, keskusteluja ja työpajoja kuin opastusta, esityksiä ja esteettömyysratkaisujen, kuten tekstitysovellusten, kuvailutulkkausten, viittomakielen tulkkausten ja taktiilisten apuvälineiden, kehittämistä.

Noona Leppisen panoksen ansiosta Svenska Teaternin yleisötyö on alettu yhä useammin nähdä taiteellisenä ja yhteiskunnallisena voimavarana. Hän on pyrkinyt määrätietoisesti vahvistamaan yleisön roolia näyttämötaiteessa ja antamaan yleisötyön ammattilaisille selkeämmän aseman teatterikentällä. Työssään hän on auttanut muuttamaan teatteria avoimemmaksi ja osallistavammaksi kohtaamispaikaksi yhteiskunnan eri ryhmille.

Markus Lytts – 8 000 euroa

Markus Lytts on toiminut Wasa Teaterissa jo useita vuosia ja osoittanut vaikuttavan laaja-alaisuutensa laulajana, näyttelijänä ja näyttämötaiteilijana. Vahvan läsnäolonsa ja musikaalisen herkkyytensä ansiosta hän on vakiinnuttanut asemansa tärkeänä osana teatterin taiteellista profiilia.

Kuluvalla näytäntökaudella hänen monipuolisuutensa pääsee erityisen selvästi näkyviin musikaaleissa *Vänd om min längtan*, joka kuvaa Pohjanmaan 1900-luvun historiaa, ja *Next to Normal*, joka rockmusiikin keinoin kuvaa mielenterveysongelmia sekä terävänäköisesti että empaattisesti. Näytelmässä *A Ghost Story* Lytts osoittaa vahvuutensa myös draamanäyttelijänä vivahteikkaalla roolisuurituksellaan, joka valaisee yhteenkuuluvuuteen, uskoon ja yhteiskunnallisiin vastakkainasetteluihin liittyviä kysymyksiä.

Markus Lytts yhdistää musiikillisen tarkkuuden vahvaan läsnäoloon näyttämöllä sekä selkeään kerronnan rytmin tajuun. Hän on monipuolinen ja luotettava näyttämötaiteilija, joka työllään vahvistaa sekä Wasa Teateria että Suomen ruotsinkielistä teatterikenttää.

Tom Rejström – 8 000 euroa

Tom Rejström valmistui Taideyliopiston Teatterikorkeakoulusta vuonna 2016 ja on sen jälkeen vakiinnuttanut asemansa keskeisenä ja monipuolisena taiteilijana Suomen ruotsinkielisellä teatterikentällä. Hänen työlleen on tunnusomaista taiteellinen uteliaisuus, itsensä etäännyttäminen ja selkeä tahto kehittää näyttämötaidetta vuoropuhelussa aikalaistensa kanssa.

Jo opiskeluaikoinaan Rejström loi yhdessä Samuel Karlssonin kanssa *Simply The Best* -esityksen, jonka terävänäköinen ja humoristinen ote näyttämötaidekoulutuksen kilpailukulttuuriin herätti huomiota. Sama itsekriittinen asenne näkyy edelleen Rejströmin töissä, joissa hän etsii usein vaihtoehtoisia tapoja luoda taiteellista yhteistyötä kilpailulogiikasta piittaamatta.

Hangö Teaterträffin taiteellisenä johtajana ja Teatterikorkeakoulun opettajana Rejströmillä on ollut tärkeä rooli tulevaisuuden näyttämötaiteilijoiden muokkaamisessa ja tilan raivaamisessa kokeellisille ja uutta luoville projekteille. Hän on työskennellyt myös elokuva- ja televisionäyttelijänä sekä osallistunut merkittäviin näyttämötuotantoihin, kuten *Cowboy Försvunnen*, *Doves* ja *Bloods* sekä kokeellinen *Ocean's Ecstatic* -esitys Yrjönkadun uimahallissa Helsingissä.

Näyttämötaiteilijana Tom Rejström yhdistää taiteellisen tinkimättömyyden uteliaisuuteen ja organisatoriseen sitoutumiseen. Työnsä kautta hän laajentaa näkökulmia ja luo uusia mahdollisuuksia suomenruotsalaiselle teatterille.

Markus Riuttu – 8 000 euroa

Markus Riuttu saa stipendin tunnustuksena monipuolisesta ja johdonmukaisesta työstään näyttelijänä ja näyttämötaiteilijana, jonka musikaalisuus, fyysinen läsnäolo ja draamallinen tarkkuus yhdistyvät vahvaksi näyttämöilmaisuksi. Sekä teatteri- että musikaalitaustansa ansiosta hän on vakiinnuttanut asemansa joustavana ja luotettavana toimijana suomenruotsalaisissa teatteripiireissä.

Riuttu liikkuu sulavasti taiteenlajista ja ilmaisumuodosta toiseen ja yhdistää taitavasti teknisen varmuuden emotionaaliseen läsnäoloon. Rooleissaan hän ilmentää hahmoja vivahteikkaasti ja uskottavasti, ja hänen työskentelyään leimaa selkeä kunnioitus sekä tekstiä että yleisöä kohtaan. Hän tuo vakaata taiteellista tasoa ja sitoutunutta läsnäoloa niin musikaaleihin, draamoihin kuin kokeellisempiin tuotantoihin.

Työnsä kautta Markus Riuttu vahvistaa suomenruotsalaisen näyttämötaidekentän laatua ja jatkuvuutta. Näyttämötaiteilijana hän yhdistää ammattitaidon herkkyyteen ja luo omistautumisellaan luottamusta niin näyttämöllä kuin työprosessissa.

Iida Hägglund – 8 000 euroa

Iida Hägglund saa stipendin tunnustukseksi työstään äänisuunnittelijana ja näyttämötaiteilijana, joka luo näyttämökokemusta syventäviä äänimaisemia tarkalla ja taiteellisesti herkällä kädellä. Hänen työnsä osoittaa, kuinka äänisuunnittelu voi toimia kantavana dramaturgisena osatekijänä ja auttaa muokkaamaan esityksestä ehjän kokonaisuuden.

Hägglundin äänimaailmoille on ominaista tarkka tutkimus, tekninen taitavuus ja selkeä ymmärrys näyttämön rytmistä ja tunnelmasta. Seuraamalla tarkasti ohjausta, lavastusta ja näyttelijäntyötä hän luo äänimaisemia, jotka vahvistavat tarinankerrontaa mutta eivät peitä sitä alleen. Tuloksena syntyvässä kokonaisuudessa ääni on olennainen osa taiteellista ilmaisua.

Teknisen osaamisensa ja taiteellisen intuitionsa turvin Iida Hägglund kehittää äänisuunnittelun roolia näyttämötaiteessa. Hänen työnsä osoittaa, kuinka ääni voi avata uusia ulottuvuuksia teatterikokemuksessa ja luoda syvällisiä kohtaamisia näyttämön ja yleisön välillä.

Minna Lund – 8 000 euroa

Minna Lund saa stipendin tunnustukseksi monivuotisesta ja sitoutuneesta työstään näyttämötaiteilijana, joka on ammattitaidollaan vahvistanut suomenruotsalaista teatterikenttää. Hänen taiteessaan näkyy läsnäolo, tarkkuus ja vahva näyttämöyhteistyön taju.

Lund on vuosien varrella osallistunut monenlaisiin tuotantoihin ja osoittanut kykynsä syventää roolejaan ja yltää näyttämöllä uskottavaan ja elävään ilmaisuun. Työssään hän kunnioittaa selkeästi sekä tekstiä että kanssänäyttelijöitään ja edistää turvallisia ja luovia työprosesseja ryhmän sisällä.

Näyttämötaiteilijana Minna Lund on sinnikkäästi ja omistautuneesti rakentanut vakaata ja kunnioitettavaa taiteilijan uraa. Hänen työnsä on tärkeä osa ruotsinkielisen näyttämötaidekentän jatkuvuutta, ja se on auttanut osaltaan ylläpitämään korkeaa taiteellista tasoa.

Axel Ridberg – 8 000 euroa

Axel Ridberg saa stipendin tunnustukseksi työstään näyttelijänä ja näyttämötaiteilijana, joka energiallaan, läsnäolollaan ja uteliaisuudellaan osallistuu suomenruotsalaisen näyttämötaiteen kehittämiseen. Työssään hän suhtautuu avoimesti ja tutkivasti näyttämön tarjoamiin mahdollisuuksiin.

Ridbergillä on erityinen kyky yhdistää fyysinen ilmaisuvoima psykologiseen syvällisyyteen, mikä antaa hänen roolisuorituksilleen vahvaa läsnäoloa. Hän liikkuu joustavasti erityyppisten tuotantojen välillä ja osallistuu näyttämön vuorovaikutukseen sekä intensiivisesti että tarkkanäköisesti.

Työssään Axel Ridberg edustaa näyttämötaiteilijoiden nuorempaa sukupolvea, joka yhdistää perinteet ja uudistumisen. Sitoutumisellaan ja taiteellisella energiallaan hän auttaa pitämään näyttämötaiteen elävänä ja ajankohtaisena.

Nuoret näyttelijät Våldets historia -näytelmässä – 16 000 euroa

Våldets historia -näytelmän nuoret näyttelijät saavat stipendin tunnustukseksi vahvasta ja saumattomasta näyttämötyöstä esityksessä, joka vaatii sekä taiteellista rohkeutta että suurta herkkyyttä. **Patrik Kumpulainen, Andreas Kvisgaard, Salomon Z. Patrick** ja **Maria Lura Skrudland** ovat kollektiivisen ja tarkkanäköisen yhteistyön kautta luoneet eheän näyttämökokonaisuuden, jossa jokainen osallistuja antaa oman panoksensa syvälliseen ja vivahteikkaaseen kerrontaan.

Esitys käsittelee monimutkaisia ja herkkiä teemoja, ja näyttelijät käsittelevät materiaalia kunnioittavasti, tarkasti ja tinkimättömästi. Keskittynyt ja läsnäoleva näyttelemisen luo näyttämökokemuksen, joka koskettaa yleisöä ja herättää pohdiskelua identiteettiin, väkivaltaan, vallankäyttöön ja inhimilliseen haavoittuvuuteen liittyvistä kysymyksistä. Osallistujien välinen vuorovaikutus ilmentää herkkyyttä, luottamusta ja yhteistä halua asettaa tarina keskiöön.

Våldets historia -esityksen nuoret näyttelijät osoittavat, kuinka yhteinen taiteellinen vastuu voi vahvistaa sekä näyttämöilmiasua että yleisön kokemusta. Heidän panoksensa auttaa kehittämään suomenruotsalaista näyttämötaidetta ja osoittaa voiman, joka syntyy, kun nuoret näyttämötaiteilijat tekevät yhteistyötä rohkeasti, huolellisesti ja tarkasti.

Näyttämötaide – musiikki

Kunniapalkinto

Folke Gräsbeck – 16 000 euroa

Musiikin tohtori Folke Gräsbeck on suomalainen pianisti, tutkija ja pedagogi, joka tunnetaan kansainvälisesti yhtenä Jean Sibeliuksen pianomusiikin eturivin tulkitsijoista. Hänen uransa ominaispiirteitä ovat virtuositeetti, musiikkihistoriallinen uteliaisuus sekä syvä ja huolellinen lähdetyö, jotka ovat tehneet hänestä keskeisen hahmon sekä Suomen musiikkielämässä että Sibelius-tutkimuksessa.

Gräsbeck on yksi nuorimmista Maj Lind -pianokilpailun voittajista (1973). Hän opiskeli Sibelius-Akatemiassa ja jatkoi opintojaan muun muassa Lontoossa. Gräsbeck on työskennellyt Sibelius-Akatemiassa lehtorina kymmeniä vuosia, ja vuonna 2008 hän väitteli tohtoriksi väitöskirjallaan pianosta Sibeliuksen nuoruustuotannossa. Luentokonserteista, joissa musiikki, lähdemateriaali ja historiallinen näkökulma nivoutuvat yhteen, on tullut hänen työnsä tunnusmerkki. Ne ovat myös houkutelleet paljon yleisöä.

Levyttämällä, rekonstruoimalla ja kantaesittämällä lukuisia Sibeliuksen pianoteoksia – myös niitä, jotka ovat aiemmin olleet vain arkistoissa tai katkelmina – Gräsbeck on laajentanut kuvaa Sibeliukselta säveltäjänä. Hän on omalla panoksellaan syventänyt Sibeliuksen pianomusiikin ymmärtämistä ja vahvistanut tietämystä Suomen musiikkiperinnön keskeisestä osasta. Folke Gräsbeckin elämäntyö on merkittävä ja pysyvä osa suomalaista musiikkikulttuuria.

Stipendit

Emilia Hoving – 8 000 euroa

Kapellimestari Emilia Hoving kuuluu suomalaisten orkesterinjohtajien uuteen sukupolveen, joka on nopeasti vakiinnuttanut asemansa kansainvälisellä näyttämöllä. Hänen työskentelystään erottuvat musikaalinen selkeys, ilmeikäs elekieli ja luontainen taiteellinen auktoriteetti, ja siksi hän on kapellimestarina kysytty niin Suomessa kuin ulkomaillakin.

Hoving on tehnyt aiemmin menestyksekkästä yhteistyötä Royal Philharmonic Orchestran kanssa Lontoossa, ja kaudesta 2025–2026 alkaen hän toimii orkesterin apulaiskapellimestarina (Associate Conductor). Kuluvalla kaudella hän debytoi muun muassa Bambergin sinfoniaorkesterin ja Hallé Orchestran kanssa ja tekee paluun useisiin pohjoismaisiin ja eurooppalaisiin orkestereihin, kuten Göteborgin ja Malmön sinfoniaorkestereihin sekä BBC Scottish Symphony Orchestraan. Hoving on näin vakiinnuttanut asemansa selkeästi kansainvälisenä kapellimestarina.

Emilia Hoving edustaa suomalaisten kapellimestarien sukupolvea, joka yhdistää teknisen briljanssin taiteelliseen uteliaisuuteen ja sitoutuu vahvasti orkesterin kollektiiviseen ilmaisuun. Hänen työskentelylleen on tunnusomaista modernius, tarkkuus ja musikaalinen tinkimättömyys, ja siksi hän onkin yksi sukupolvensa kiinnostavimmista pohjoismaisista kapellimestareista.

Bosse Mellberg – 8 000 euroa

Impressaari Bosse Mellberg on yksi keskeisistä hahmoista Suomen saaristolaisjazzissa ja kuuluu Archipelago Sea Jazz -verkoston kantaviin voimiin. Hän on ollut pitkään ja sitoutuneesti mukana kehittämässä jazzfestivaaleja, joissa taiteellinen laatu yhdistyy yhteisöllisyyteen ja vahvaan paikallisuuteen.

Korppoon Jazz ry:n puheenjohtajana ja Korpo Sea Jazz -festivaalin taiteellisena johtajana Mellberg on ollut avainasemassa muokkaamassa festivaalin muusikkovetoista profiilia, jonka keskiössä on yleisön ja muusikoiden kohtaaminen. Hän on ollut mukana perustamassa myös Åland Sea Jazzia, jossa hän on toiminut tuottajana ja moottorina festivaalin ohjelman ja toteutuksen taustalla. Hän on lisäksi toiminut Saaristokeskus Korpoströmin johtajana.

Bosse Mellberg sai vuonna 2025 Suomen Jazzliiton Andania-palkinnon pitkäaikaisesta työstään suomalaisen jazzin hyväksi. Kunniapalkinto myönnetään merkittävästä elämäntyöstä jazzmusiikissa. Hän on panoksellaan vaikuttanut merkittävästi jazzin näkyvyyteen ja elinvoimaisuuteen saaristossa sekä edistänyt kestävien ja elävien musiikkiympäristöjen luomista Suomessa.

Emma Raunio – 8 000 euroa

Helsinkiläinen laulaja ja sovittaja Emma Raunio on opiskellut Sibelius-Akatemiassa, ja hän toimii sekä laulua että kamarimusiikin parissa. Raunio on taide liikkuu saumattomasti oman musiikin luomisen, sovitustyön ja yhteytoiminnan välillä, ja selkeänä lähtökohtana kaikessa on ääni.

Taiteilijana hän kirjoittaa ja tuottaa omaa musiikkiaan, jonka keskiössä on persoonallinen ja vivahteikas ilmaisu. Hänen työssään kuuluu soinnillinen herkkyys, jossa yksinkertaisuus ja monimutkaisuus, valo ja pimeys vuorottelevat. Raunio on sovittanut useita teoksia kuoroille ja jousille, ja hänen sovituksensa sekä pohjoismaisesta ohjelmistosta että kansainvälisistä lauluista ovat herättäneet huomiota tyylillisen laaja-alaisuutensa ja musikaalisen syvyytensä ansiosta. Hän on myös toiminut säveltäjänä erilaisissa kuoroprojekteissa.

Emma Raunio on tunnettu herkkyystään, tarkkuudestaan ja vahvasta musikaalisesta identiteetistään. Hän toimii yhtä lailla niin solistina, yhtyeen jäsenenä, sovittajana kuin säveltäjänäkin sekä osallistuu suomalaisen laulumusiikin uudistamiseen ja kehittämiseen.

Ulf (Uffe) Krokfors – 8 000 euroa

Basisti Ulf ”Uffe” Krokfors on yksi suomalaisen modernin jazzin merkittävimmistä ja monipuolisimmista muusikoista. Hän on jo kymmenien vuosien ajan kuulunut jazzmusiikin keskeisiin toimijoihin ja ollut mukana lukuisissa kokoonpanoissa ja levytyksissä.

Krokfors tuli tunnetuksi 1980-luvulla Edward Vesalan legendaarisen Sound & Fury -yhtyeen jäsenenä ja jatkoi 1990-luvulla Raoul Björkenheimin Krakatau-ryhmässä. Hän on tehnyt yhteistyötä useiden vaikutusvaltaisten muusikoiden, kuten Juhani Aaltosen, Sakari Kukon, Jarmo Savolaisen, Seppo Kantosen ja Iro Harlan kanssa. Iro Harlan kanssa musiikillinen yhteistyö on jatkunut jo pitkään, viimeksi Iro Harla Ouranos -yhtyeessä. Krokfors on vetänyt myös useita omia projektejaan säveltäjänä ja yhtyeen johtajana.

Uffe Krokfors sai vuonna 2015 Suomen Jazzliiton Yrjö-palkinnon, joka on suomalaisen jazzin arvostetuin palkinto. Hänen taiteelleen on tunnusomaista musikaalinen tinkimättömyys, uteliaisuus ja vahva sitoutuminen jazzin kehittämiseen, ja hän on edelleen merkittävä voima Suomen musiikkielämässä.

Sofia Finnilä – 8 000 euroa

Jazzlaulaja, säveltäjä ja dramaturgi Sofia Finnilä teki läpimurtonsa vuonna 1999 voitettuaan Lady Summertime -laulukilpailun. Hän on sittemmin vakiinnuttanut asemansa arvostettuna taiteilijana suomalaisessa jazzkenessä ja esiintynyt lukuisissa konserteissa ja projekteissa.

Finnilä aloitti pianonsoiton jo lapsena ja opiskeli myöhemmin jazzia ja musiikkipedagogiikkaa Sibelius-Akatemiassa. Hänen debyyttialbuminsa Everything I Love ilmestyi vuonna 2008, ja hän on sen jälkeen jatkanut taiteilijanuransa kehittämistä sekä laulajana että säveltäjänä. Hänen tulkintansa Lasse Mårtensonin musiikista ovat herättäneet erityistä huomiota herkkyydellään ja musikaalisuudellaan.

Jazzlaulajan uransa ohella Sofia Finnilä on työskennellyt myös näyttämötuotannoissa, muun muassa Pieni tulitikkutyttö -musiikinäytelmässä, joka sai ensi-iltansa vuonna 2010. Hänen työilleen on tunnusomaista musikaalinen laaja-alaisuus, taiteellinen uteliaisuus ja pitkäaikainen omistautuminen Suomen jazz- ja näyttämömusiikille.

Iiris Viljanen – 8 000 euroa

Mustasaaresta kotoisin oleva laulaja, pianisti ja lauluntekijä Iiris Viljanen on vakiinnuttanut asemansa omaleimaisena äänenä pohjoismaisessa musiikissa. Viljanen on vuodesta 2006 lähtien asunut Ruotsissa, jossa hän on järjestelmällisesti ja johdonmukaisesti rakentanut vahvaa ja persoonallista uraa.

Viljanen aloitti musiikkiuransa indiepopduo Vasas flora och faunassa ja siirtyi sittemmin menestyksekkäälle soolouralle, jolla hän on tehnyt niin herkkää popmusiikkia kuin instrumentaalista pianomusiikkia. Useilla kriitikoiden ylistämällä albumeillaan, viimeisimpänä *So Much of You Was Sleeping* -pianoalbumillaan, hän on luonut läsnäolon, hillittyyn intensiteettiin ja vahvaan henkilökohtaiseen puhuttelevuuteen perustuvaa ilmaisua.

Taiteilijan työnsä ohella Iiris Viljanen on ollut mukana musiikki- ja teatterituotannoissa suurilla näyttämöillä, kuten Dramatenissa, Drottningholms Slottsteaterissa ja Tele2 Arenassa. Hän on työskennellyt myös mykkäelokuvien pianistina Cinemateketissa ja säveltänyt musiikkia televisioon, radioon ja dokumentteihin. Hänen taiteensa, jossa musikaalinen tarkkuus yhdistyy runolliseen herkkyyteen, on nostanut hänet uniikiksi ääneksi Pohjoismaiden musiikkielämässä.

Kuvataide

Kunniapalkinto

Thomas Nyqvist – 16 000 euroa

Thomas Nyqvist on kymmenien vuosien aikana vakiinnuttanut asemansa yhtenä Suomen nykytaiteen omaleimaisimmista ja johdonmukaisimmista maalareista. Jo opiskeluaikoinaan Vapaassa taidekoulussa 1970-luvun lopulla hän herätti huomiota varmallalla otteellaan väreihin, muotoon ja sommitteluun, ja hänen varhaiset abstraktit maalauksensa palkittiin vuonna 1987 Stina Krookin säätiön stipendillä.

Ajan mittaan Nyqvistin ilmaisu kehittyi figuratiivisemmän kuvakielen suuntaan, ja 1990-luvulla hän alkoi maalata yöllisiä maisemia kaupunkien rannoista ja autioista laitamista. Näistä arvoituksellisista ja tunnelmallisista maalauksista tuli taiteellinen läpimurto, ja niistä sai alkunsa persoonallinen ilmaisu, jota hän on syventänyt entisestään. Hänen myöhemmissä töissään keskiössä ovat rauniot ja purkutyömaat. Niistä erottuu yhä keskittyneempi ja mestarillisempi tekniikka, jossa valo, hiljaisuus ja pohdiskelu saavat paljon tilaa.

Thomas Nyqvistin teokset ovat edustettuina tärkeimmissä suomalaisissa taidekokeelmissa, ja hänen yksityisnäyttelynsä Painovoima, joka oli esillä Kohta Taidehallissa Helsingissä syksyllä 2025, oli yksi vuoden merkittävimmistä taidetapahtumista pääkaupunkiseudulla. Johdonmukaisella ja pitkäjänteisellä työskentelyllään Nyqvist on luonut taidetta, jossa tekninen taituruus yhdistyy eksistentiaaliseen painoon ja runolliseen tarkkuuteen. Hänen elämäntyönsä on merkittävä osa suomalaista kuvataidetta.

Stipendit

Simon Gripenberg – 8 000 euroa

Taiteen ja tieteen rajapinnassa työskentelevä Simon Gripenberg luo taidetta, jossa kokeilu, tekniikka ja kestävyys nivoutuvat yhteen. Konetekniikkaa opiskellut Gripenberg rakentaa veistoksia ja toteuttaa kokeellisia projekteja, usein kierrätysmateriaaleista, ja muuttaa teknisiä prosesseja taiteelliseksi tutkimukseksi ajastamme.

Gripenbergin töille on tunnusomaista kekseliäisyys, äly ja leikkisyys, mutta samalla harkittu näkemys kestävyydestä ja ympäristöstä. Hän käsittelee suuria globaaleja ja eksistentiaalisia kysymyksiä moralisoimatta, ja hänen taidettaan leimaavat humanismi ja empatia. Projektissaan Tail Oar Swift hän kehitti tonnikalan pyrstöevän liikkeeseen perustuvaa peräsinjärjestelmää. Sun Strokes -performanssissa puolestaan tarkastellaan ilmastonmuutoksen vaikutuksia polttamalla kaupunkikuvia paperille auringonvalolla linssin läpi.

Simon Gripenbergille luonnontiede on työkalu, jonka avulla voidaan ymmärtää maailmaa ja ihmisen paikkaa siinä. Hänen taiteensa osoittaa, kuinka tekninen osaaminen ja taiteellinen mielikuvitus voivat olla vuorovaikutuksessa ja edistää uusia tapoja tarkastella sekä luontoa että yhteiskuntaa. Hänen intonsa ja luovuutensa inspiroivat meitä suhtautumaan ympäristöömme uteliaammin ja vastuullisemmin.

Mia Damberg – 8 000 euroa

Mia Dambergin taiteessa näkyy jatkuva uudistumisen ja syventymisen halu. Hän liikkuu luontevasti tekniikasta ja materiaalista toiseen, ja hänen taiteelliselle kehitykselleen on ominaista uteliaisuus, joka johdattaa häntä säännöllisesti uusiin ilmaisumuotoihin.

Damberg on viime vuosina työstänyt ennen kaikkea kierrätystekstiilistä ja yhä useammin myös puusta valmistettuja veistoksia. Hänen työnsä ilmentävät tarkkaa mittasuhteiden, tilan ja materiaalien ominaispiirteiden tajua, ja riisuttu estetiikka antaa veistoksille vahvaa läsnäoloa. Hillityt muodot sisältävät symbolista ja emotionaalista latausta, joka herättää mielleyhtymiä olematta kuitenkaan liian ilmiselvää.

Muisti on toistuva teema Mia Dambergin taiteessa. Hänen töistään katsoja voi aistia jälkiä henkilökohtaisista ja kollektiivisista kokemuksista, ja narratiiviset elementit ilmenevät muodossa, joka on sekä hiljainen että arvoituksellinen. Johdonmukaisesti ja tarkkanäköisesti työskentelevä Damberg on luonut taidetta, jossa tekninen tarkkuus yhdistyy runolliseen pohdintaan.

Cecilia Ebbe Belinskij – 8 000 euroa

Cecilia Ebbe Belinskijin maalaukset nojaavat taidehistoriaan ja käyvät elävää vuoropuhelua länsimaisen kuvallisen perinteen kanssa. Vahvan teknisen taituruutensa ja taidehistorian tuntemuksensa avulla hän ammentaa inspiraatiota eri aikakausilta ja yhdistelee viittauksia ortodoksisesta kuvallisesta perinteestä ja 1900-luvun alun avantgardesta persoonalliseksi ja nykyaikaiseksi ilmaisuksi.

Hänen töissään taidehistoria ei ole itsetarkoitus vaan työkalu ajattomien teemojen, kuten uskon, toivon, kauneuden ja kärsimyksen, tarkastelemiseen. Hienovaraisia visuaalisia viittauksia sisältävät Ebbe Belinskijin maalaukset kutsuvat syvälliseen pohdintaan ja ilmentävät samalla selkeää taiteellista tinkimättömyyttä ja vahvaa muotokieltä.

Viime vuosina hän on syventynyt myös piirtämiseen ja kuvanveistoon käyttämällä materiaaleina muun muassa puuta ja pronssia, ja näin hänen taiteellinen rekisterinsä on laajentunut entisestään. Cecilia Ebbe Belinskijin taiteessa yhdistyvät koulutus, herkkyyks ja muotokielen vahvuus, ja se todistaa taiteilijan jatkuvasta kehittämisestä.

Sofie Carlson – 8 000 euroa

Sofie Carlson luo hillittyä ja runollista taidetta aikana, jota usein leimaavat kiire ja visuaalinen kohina. Hänen veistoksilleen ja installaatioilleen on tunnusomaista hiljainen intensiteetti ja halu luoda teoksia, jotka koetaan tilassa ja katsojan kohtaamisessa.

Muuttamalla arkipäiväisiä ja odottamattomia materiaaleja uusiksi, lähes toisesta maailmasta peräisin oleviksi muodoiksi Carlson luo taidetta, joka avautuu vapaalle assosiaatiolle. Kuvataideakatemian kandinäyttelyssä esillä olleessa *Another Silence* -teoksessa tuhannet hopeoidut kuivatut neilikat muuttuivat runolliseksi maisemaksi, joka voitiin hahmottaa tähtikuvioina tai jonakin aivan muuna. Tulkinnanvaraisuus onkin keskeistä hänen töilleen.

Sofie Carlsonin taide vaatii katsojalta aikaa, läsnäoloa ja pohdiskelua, mutta samalla se palkitsee sen, joka malttaa pysähtyä katsomaan. Hänen taiteensa ilmentää herkkyyttä, tarkkuutta ja selkeää taiteellista kypsyyttä, joka viittaa lupaavaan tulevaisuuteen.

Ville Laurinkoski – 8 000 euroa

Ville Laurinkosken performanssi- ja äänitaiteen keskiössä ovat ääni, teksti ja keho. Käyttämällä omaa ääntään instrumenttina hän luo teoksia, jotka liikkuvat lausunnan, laulun, huudon ja teatteriesityksen välillä ja haastavat yleisön odotukset siitä, millaista läsnäolo näyttämöllä voi olla.

Laurinkosken performansseille on tunnusomaista pelkistetty estetiikka ja vahva läsnäolo. Minimoimalla rekvisiitan ja tekniset apuvälineet hän luo taidetta, joka on läsnä tässä hetkessä ja vastustaa aktiivisesti

lisääntymistä ja kulutusta. Siinä on myös selkeä yhteiskuntakriittinen ulottuvuus, joka kyseenalaistaa vakiintuneet normit ja valtarakenteet.

Hänen kriittiseen teoriaan ja queer-taiteeseen perustuvissa teoksissaan politiikka, historia ja identiteetti nivoutuvat omapäiseksi ja tinkimättömäksi ilmaisuksi. Taiteilijana Ville Laurinkoski haastaa, koskettaa ja laajentaa performanssi- ja äänitaiteen rajoja.

Portfolio-residenssiohjelma yhteistyössä Suomen Tanskan kulttuuri-instituutin kanssa

Lana Haga

Lana Haga on monipuolinen vaasalaistaiteilija, joka työskentelee kuvanveiston, installaatioiden, reliefien ja tekstin parissa. Taiteessaan hän hyödyntää usein kierrätysmateriaaleja, kuten muovia, tekstiilejä ja nahkaa, ja tutkii jäännösmateriaalien muuntamista uusiksi merkityksellisiksi muodoiksi.

Hänen työnsä ammentavat inspiraatiota spekulatiivisista elämänmuodoista, geologisesta ajasta ja henkilökohtaisista muutoksen ja haavoittuvuuden kokemuksista. Hagan teokset, jotka sisältävät raakojen, heijastavien ja synteettisten pintojen välisiä kontrasteja, kuvastavat esimerkiksi selviytymistä, muutosta ja jälleenrakennusta ylikulutuksen ja ekologisen kriisin rasittamassa maailmassa.

Lana Hagan töitä on ollut esillä sekä Suomessa että kansainvälisesti, muun muassa Vaasan Taidehallissa, Pohjanmaan museossa, Raision museo Harkossa ja Royal Academy of Artsissa Lontoossa. Hänen taiteessaan yhdistyvät materiaalien taju, konseptuaalinen terävyys ja vahva nykyhetken sitoutuminen, jotka tekevät hänestä kiinnostavan äänen pohjoismaisessa nykytaiteessa.

Alice Leteissier

Alice Leteissierin tausta on maalaustaiteessa ja installaatioissa, mutta viime vuosina hän on keskittynyt yhä useammin liikkuvaan kuvaan ja käsikirjoittamiseen. Leteissierin taiteessa näkyy vahva visuaalinen kerronta ja kyky yhdistää elokuvallista ilmaisua nykyajan teemoihin.

Kuvataideakatemian lopputyönäyttelyssä Kuvan Kevät keväällä 2025 hän esitti lyhytelokuvan, jossa Helsingin rautatieasema toimi näyttämönä kunnianhimoiselle ja visuaalisesti selkeälle tuotannolle lukuisine osallistujineen. Elokuva herätti suurta huomiota teknisen laatunsa, visuaalisen tarkkuutensa ja suggestiivisen kerrontansa ansiosta.

Leteissier tarkastelee nykyajan pirstaloitunutta todellisuutta ja digitalisoituneelle maailmalle tyypillistä epävarmuutta lankeamatta kuitenkaan visuaalisiin kliseisiin. Hänen teoksensa osoittavat, kuinka vakavia yhteiskunnallisia kysymyksiä voidaan mielikuvituksen ja fiktion avulla valaista helposti lähestyttävällä ja mukaansatempaavalla tavalla. Alice Leteissier nousee esiin taiteilijana, jolla on selkeä elokuvallinen kieli ja vahva taiteellinen tulevaisuus.